

INHOUD

PROJECTEN

- Een tweede leven voor oude kleding
- Regiogeld digitaal verhandelbaar?
- Het maatschappelijke nut van welzijnswerk
- Evaluatie na twee jaar

WETENSCHAPSWINKEL UT

- Stappen buiten de deur
- Campusdichter

ALGEMEEN

- Bel de Wetenschapswinkel
- Onderzoeksrapporten
- Vraagbaak
- Colofon

BEL DE WETENSCHAPSWINKEL

Nieuwe aanvragen voor onderzoek zijn ook in 2012 welkom bij de Wetenschapswinkel UT. Verder verlenen we graag advies, of zoeken uit hoe we u verder kunnen helpen met een nuttige kenniskoppeling, binnen of buiten de UT.

Basis is en blijft dat u als maatschappelijke organisatie in de regio, gebruik kunt maken van de expertise zoals aanwezig op de UT. Het organiseren van themabijeenkomsten, met experts, rekenen we tegenwoordig nadrukkelijk tot: 'nieuwe vorm van dienstverlening'.

Mocht u willen profiteren van de expertise op de UT maar weet u nog niet precies of dat kan en hoe dat moet, bel ons gerust om samen de mogelijkheden te bespreken.

Aanvragen voor onderzoek zijn in te dienen via ons digitale aanvraagformulier, te vinden op: www.utwente.nl/wewi
Ons telefoonnummer is: 053 - 489 3848

CAMPUSDICHTER

Maandagavond 5 maart presenteert coördinator Egbert van Hattem zijn dichtbundel, een speciale uitgave voor de jubilerende UT.

De presentatie vindt plaats in de Vrijhof tijdens een feestelijke avond. Aanvang: 20.00 uur.

Hieronder een zonnig fragment uit het gedicht "Vrijhof":

*Terwijl ik voor het oog studeer,
laat ik aan het water
mijn jonge huid en sterke taal gelden;
een zonnestreek valt
op mijn mooiste borsten
onder de hoge bomen.*

ONDERZOEKSRAPPORTEN

W. van Heeswijk, Analyse van de rechtsgeldigheid van een elektronisch geldsysteem binnen de financiële wetgeving. Enschede, november 2011.

Karin van Ewijk, Effectmeting in welzijnswerk. Een onderzoek naar de kosten en baten van de Dienstverlening Administratie Thuis van Cumulus Welzijn. Enschede, september 2011.

STAPPEN BUITEN DE DEUR

In de tweede helft van 2011 vonden bij de Wetenschapswinkel UT de nodige wisselingen plaats. Mariët Resink MSc is sinds 1 november als bemiddelaar onderzoek in dienst getreden. Zij volgt Aleksandra Berezowska en Kaoutar Kanjãa op. Van september tot en met november was coördinator ir. Egbert van Hattem bij de Westfälische Wilhelms Universität (WWU) in het naburige Münster gedetacheerd.

Omdat iedereen een paar flinke stappen extra heeft gezet, is het team in 2011 tot een goede score gekomen. Er kwamen negentig aanvragen voor onderzoek

binnen. Dit leidde tot 20 onderzoeksprojecten. 6 studenten een bachelor- of masterdiploma verkregen. 14 keren werd een inhoudelijk advies verstrekt en in 36 gevallen werden nuttige kenniskoppelingen voor onze klanten gerealiseerd.

MÜNSTER

In Münster interviewde Egbert WWU-bestuurders, studentenorganisaties en vertegenwoordigers van non-profitorganisaties over de kansen voor een Wissenschaftsladen WWU. Dit leidde tot een "Inspirationsdokument". Later dit jaar zal duidelijk worden of de universiteitscollega's in Münster op basis hiervan de stap naar een lokale wetenschapswinkel durven nemen.

Dat is slechts één van de spannende dingen waar de medewerkers en adviesraadsleden van de Wetenschapswinkel UT naar uitkijken in 2012. De WeWi UT wil zichtbaarder worden in de regio Twente door zich meer te presenteren op: beurzen, symposia, openbare gelegenheden enz. We hebben ons al aangesloten bij het Pact MVO in Hengelo. In dit actieve netwerk gaan we ons inzetten voor bedrijven en non-profitorganisaties in Hengelo en omgeving.

STATEMENT

We hopen nieuwe wegen te openen om de expertise van de UT voor non-profitregiopartijen toegankelijker te maken. Wij streven naar maatschappelijke innovatie en vertalen dat in: een betere kwaliteit van wonen en samenleven, een duurzaam milieu, een gezonde leefomgeving en brede culturele vorming.

Boven: Mariët Resink
Links: Zonnige herfstimpressie Münster

EEN TWEEDE LEVEN VOOR OUDE KLEDING

Dat ene rode t-shirt en die net iets te wijde broek. Niet meer mooi genoeg om te dragen maar toch zonde om weg te gooien? Het overgrote deel van Nederland vindt het belangrijk dat hun gebruikte kleding terecht komt bij mensen die het nodig hebben. Voor ontwikkelingsorganisatie Humana is dit dan ook de hoofddoelstelling.

Humana, één van de grootste kledinginzamelaars van Nederland, steunt met behulp van tweedehands textiel projecten in ontwikkelingslanden. Maar hoe bekend is Humana eigenlijk? Studentonderzoeker Manal Chakor voerde voor Humana een naamsbekendheidsonderzoek uit.

KLEDINGCONTAINERS

Driekwart van de ondervraagden doneert

zijn oude kleding aan de kledingcontainer. Chakor: 'Opvallend is dat mensen vaak niet weten van welk goede doel de container is'. Van de bekende kledinginzamelaars noemt het grootste deel van de respondenten direct het 'Leger des Heils' (38%). Humana, in sommige gevallen verward met 'Humanitas', wordt als tweede in 8% van de gevallen spontaan genoemd.

BETROUWBAAR

Toch ligt de naamsbekendheid van Humana wel wat hoger dan dat. '39% van de respondenten geeft aan Humana te kennen, driekwart hiervan kent Humana ook van de inzameling van oude kleding', aldus Chakor.

Humana wordt in het onderzoek positief beoordeeld met een 7,9. Vergeleken

met de andere grote kledinginzamelaars, wordt Humana als meest betrouwbaar beoordeeld. Andere sterke punten die genoemd worden zijn dat Humana veel inzamelpunten heeft, niet commercieel is en dat kleding wordt hergebruikt.

KEURMERK

Het CBF-keurmerk, een keurmerk dat blijk geeft aan de betrouwbaarheid van goede doelen, is bij minder dan de helft van de ondervraagden bekend. Chakor: 'Opvallend is dat wel meer dan de helft van de mensen het belangrijk vindt dat kledinginzamelaars zo'n keurmerk hebben'. Humana beschikt over het CBF-keurmerk en zorgt er al jaren voor dat ontvangen kleding goed wordt besteed aan projecten in Afrika. Bij Humana krijgt kleding een tweede leven.

ONDERZOEKSRAPPORTEN

Pieter J. Smits, Gaby G.M. Somers en Irene E. Steens, Lesprogramma "De Belofte van Twente" (Docentenhandleiding en Werkboek). Enschede 2011.

Erwin ten Velde, Het ontwerp van een AED kast. Enschede, augustus 2011.

F. Verhoef, Aanbevelingen voor energiebesparende maatregelen SC Everstein. Enschede, mei 2011.

Ook de volgende rapporten (nog niet openbaar) verschenen in 2011/2012:

Saskia Kuliga, Klanttevredenheids-onderzoek Stichting Stimuland. Enschede, december 2012.

Tim Golstein, Marktonderzoek vocaal ensemble La Colombe. Enschede, oktober 2011.

Susan Grove, Prioriteitenanalyse. Onderzoek voor Provinciaal Steunpunt Scouting Overijssel. Enschede, september 2011.

Manal Chakor, Naambekendheidsonderzoek Stichting Humana. Enschede, september 2011.

Saskia Kuliga, Onderzoek verkeerssituatie ZGT Hengelo. Enschede, juli 2011.

VRAAGBAAK

Voor vragen van uiteenlopende aard kan men terecht bij:

Het Juridisch Loket

0900 - 2020 180 (lokaal tarief)
Het Juridisch Loket is een door de overheid gesubsidieerde advies- en doorverwijsinstelling voor mensen met juridische vragen. U kunt hier in eerste instantie vrijblijvend vragen stellen.

FNV Bondgenoten

Klantenservice op 0900 - 9690
tussen 8.00 en 17.30 uur (lokaal tarief)
Voor arbeidsvragen en belangenbehartiging.

Belastingwinkel

info@debelastingwinkel.eu
De Belastingwinkel neemt uw belastingaangiften en/of boekhouding graag uit uw handen tegen een aantrekkelijk honorarium.

Uitvindingspreekuur

053 - 484 98 49
'Gouden idee of vindt u het wiel ongewild opnieuw uit?' Voor vragen over uitvindingen en alles wat daarmee te maken heeft, kunt u terecht bij dit spreekuur.
In samenwerking met Syntens Enschede. Innovatienetwerk voor ondernemers.

Medicinfo Gezondheidslijn

0900 - 6446446 (80 cent per minuut)
U kunt hier al uw vragen stellen die betrekking hebben op gezondheid en welzijn, in de breedste zin van het woord. Uw vraag wordt beantwoord door een team van ervaren verpleegkundigen. Alleen vragen over verzekeringen en vergoedingen kunnen de deskundigen niet beantwoorden.

Voor vragen over **geneesmiddelen** zie: www.apotheek.nl

Milieu-organisaties:

Het IVN (020-6228115) zet zich in voor natuur en milieu, door middel van voorlichting en educatieve activiteiten.

Stichting Natuur en Milieu (030-2331328) is een onafhankelijke organisatie die werkt aan een leefbare en duurzame wereld. Zij doet dat via dialoog, lobby, juridische actie en publicitaire druk.

De Stichting Geluidhinder (015-2562723) heeft als doel het tegengaan van geluidhinder. De Stichting geeft onder meer voorlichting en advies.

www.milieuklachten.nl Hier kan men 24 uur per dag elke milieuklacht melden. De klacht wordt automatisch en direct verzonden naar de juiste overheid. Duizenden klachten komen jaarlijks verkeerd terecht. Nu is er één loket!

REGIOGELD DIGITAAL VERHANDELBAAR?

Voor Gelre Handelsnetwerken deed Wouter van Heeswijk, student technische bedrijfskunde, zijn bachelor-onderzoek naar De Gelre. Dit is een regionale geldeenheid waarbij goederen en diensten uitwisselbaar zijn zonder geld als direct ruilmiddel. Daarmee is het een alternatief voor de euro.

Binnen een netwerk wil Gelre Handelsnetwerken zo de regionale handel stimuleren bij het MKB. Men wil een hogere circulatiesnelheid bereiken. Dergelijke vormen van regionaal geld zijn in Nederland nog zeer uitzonderlijk. In Duitsland is er meer ervaring mee.

DEKKING

De 'waarde' van één Gelre is gelijk aan één euro binnen een netwerk van abonneementhouders. Zij kunnen een Gelre inwisselen voor 95 eurocent per Gelre. Bij aankoop ontvangt men een bonus van 5%. Met een 'vertragsrente' voor het vasthouden van de Gelres, stimuleren de uitgevers een hoge circulatiesnelheid. Elke papieren Gelre is gedekt door een euro, en rente verstrekken is niet toegestaan.

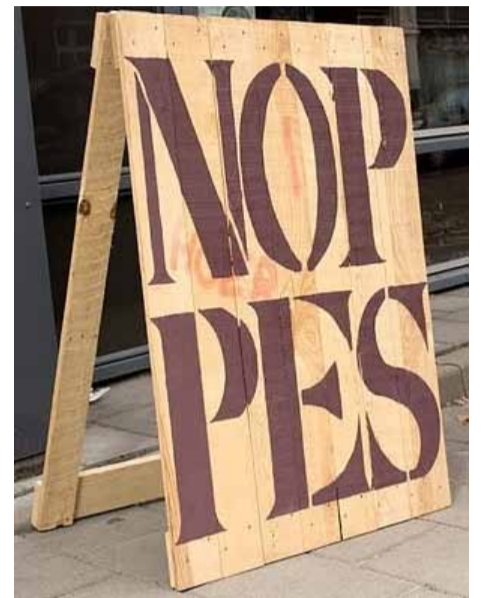
In zijn onderzoek keek Wouter naar de juridische implicaties van een idee van Gelre Handelsnetwerken: een digitaal platform als online marktplaats. Daar kunnen bedrijven Gelres aanbieden voor verkoop tegen euro's bij andere bedrijven binnen het netwerk. Vooral van belang is of er juridische belemmeringen zijn. Omdat de nieuwe werkwijze nog opgezet moet worden, is aanpassing nu nog mogelijk.

SPELREGELS

Wouter concludeerde dat een dergelijke 'elektronische geldinstelling' zonder bankvergunning in geen enkele vorm ongedekte kredieten mag verstrekken. Een uitgewerkt voorstel voorleggen aan de DNB is dan ook een eerste aanbeveling. Verder heeft Wouter binnen de spelregels een aantal creatieve voorstellen en aanbevelingen geformuleerd hoe Gelre Handelsnetwerken haar doelstellingen - zowel via de uitgifte van papiergeld als met digitale ondersteuning - zo goed mogelijk kan bereiken.

De financiële wereld verandert en dat

opent mogelijkheden volgens de onderzoeker: 'een recent wetsvoorstel over de versoepeling van eisen aan elektronische geldinstellingen, biedt mogelijk meer vrijheid.'

HET MAATSCHAPPELIJKE NUT VAN WELZIJNSWERK

Wat kost welzijnswerk de samenleving? En wat levert het op? Door diverse bezuinigingen, een negatief imago en beleidsveranderingen wordt het nut en de noodzaak van welzijnswerk steeds vaker ter discussie gesteld. Nuttig is het echter wel degelijk, concludeert studentonderzoekster Karin van Ewijk.

CUMULUS WELZIJN

Karin voerde voor haar bacheloropdracht technische bedrijfskunde een kosten-batenanalyse uit voor Cumulus Welzijn; een welzijnsonderneming die actief is in de Utrechtse wijken. Door een breed aanbod aan activiteiten, diensten en voorzieningen bouwt Cumulus Welzijn aan een duurzame samenleving, die kansen en mogelijkheden biedt aan iedereen.

Door het veranderde politieke klimaat is er ook binnen Cumulus Welzijn de vraag ontstaan wat de effecten zijn van hun werk. "Maar het gaat daarbij evenveel om de vraag; 'wat zou het de samenleving gekost hebben als wij ons werk niet zouden hebben gedaan?'" zegt Derk Marseille van Cumulus Welzijn.

HULPPROGRAMMA

Voor het onderzoek analyseerde Van Ewijk het onderdeel 'Administratie Thuis': een vrijwilligersprogramma dat hulp biedt aan mensen van 55 jaar en ouder bij hun (financiële) administratie. Van Ewijk ontwikkelde drie scenario's: één voor het programma zoals dat nu bestaat, één voor het alternatief 'professionele hulp' en één scenario waarbij helemaal 'niets' wordt gedaan.

Uit de analyse haalt Van Ewijk veel positieve effecten van het hulpprogramma naar voren. "Door het programma kunnen mensen langer zelfstandig blijven wonen, maken ze meer gebruik van voorzieningen, komen ze minder vaak in de schuldhulpverlening terecht en hebben ze meer sociale contacten"

ALTERNATIEVEN

Hoewel het alternatief 'niets doen' goedkoper is, kosten de negatieve effecten die hiermee samenhangen de samenleving uiteindelijk veel meer. Van Ewijk: "Zo neemt zonder hulp de zelfredzaamheid af, waardoor de doelgroep gemiddeld eerder in de verzorging terecht komt".

Ook het andere alternatief 'professionele hulp' komt minder goed uit de analyse. "Deze vorm van hulp kent dezelfde effecten als 'Administratie Thuis', alleen dan tegen hogere kosten."

INTERESSANTE INVALSHOEK

De bevindingen bieden een interessante invalshoek op welzijnswerk. Het denken in scenario's werkt verhelderend. Hierbij horen vragen als 'wat gebeurt er als bepaalde hulpverlening niet wordt uitgevoerd?' Zo kan een goede indicatie worden gegeven van de mogelijke besparingen van welzijnswerk. Van Ewijk: "De welzijnssector zal zich vooral kunnen profileren op het gebied van preventie en daar hun nut en noodzaak bewijzen."

Links: Karin van Ewijk

EVALUATIE NA TWEE JAAR

Saskia Kuliga MSc voerde een klanttevredenheidsonderzoek uit voor svwo/Arcon, een advies- en onderzoeksbureau te Borne. Arcon werkt voor gemeenten en provinciale maatschappelijke organisaties met speciale aandacht voor de inzet van vrijwilligers en seniorenbeleid.

Op deze beleidsterreinen voert Arcon sinds twee jaar regelmatig projecten uit in opdracht van de Provincie Overijssel. Randvoorwaarde voor subsidie is dat de uitvoering ieder jaar gemeten moet worden. Zo kan de Provincie zien hoe de klanten de activiteiten en producten van Arcon waarderen.

VRAGENLIJSTEN

Saskia Kuliga stuurde 171 klanten in Overijssel een vragenlijst en kreeg van dertig procent antwoord retour. Gemeentemedewerkers WMO/ouderen/zorg, sport & welzijn en vertegenwoordigers van plaatselijke ouderen-, vrijwilligers- en andere verenigingsorganisaties, vulden de vragenlijst in.

Zij gaven antwoord op het gebruik van de Arcon-website voor beleids- en organisatieadvies. Ook waren er vragen over onder meer: de nieuwsbrief, het ouderenpanel, cursussen, evenementen en projecten.

De toegevoegde waarde van Arcon werd nog niet door alle respondenten onderkend maar over de professionaliteit en de informatieverstrekking van de medewerkers was men doorgaans tevreden. Volgens onderzoeker Saskia Kuliga moet Arcon op enkele punten werken aan een positiever beeld. Toch toont de evaluatie: 'een goed resultaat na minder dan twee jaar uitvoering van steuntaken voor de Provincie Overijssel.'

Voor Sportservice Overijssel en Stichting Stimuland Overijssel voerde Saskia een vergelijkbaar tevredenheidsonderzoek uit.

De Wetenschapskrant wordt gratis verspreid in de regio en verschijnt 2 keer per jaar. De krant verschijnt in een oplage van 800 exemplaren. Overname van artikelen met bronvermelding is

toegestaan. Vraag om een gratis abonnement bij de Wetenschapswinkel.

Medewerkers
Egbert van Hattem
Elly Reimerink-Velthuis
Mariët Resink

Vormgeving Druk
Mariët Resink T-Point Print

Wetenschapswinkel
Universiteit Twente
Postbus 217
7500 AE Enschede
telefoon: 053 - 489 3848
email: wewi@utwente.nl
<http://www.utwente.nl/wewi>